

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iohannis Scheffleri S. R. Eccl. Presbyteri Concilium
Tridentinum antè Tridentinum**

Angelus <Silesius>

Nissæ, 1675

Articulus Octavus. Communione sub una specie integrum Christum sumi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42264

Articulus VII.

non frangitur, neque editur, neque
que bibitur. Hoc igitur quod
participamus Corpus & Sangvis
DEI nostri corrumpi potest uti
confractum, effusum, esum &
potum: ac in morem accretio-
nis nostri corporis, omnem im-
plet naturalem dispensationem,
Incarnationem Verbi DEI.

Articulus Octavus.

Communione sub una spe-
cie integrum Christum
sumi.

Verba Concilij.

*Fateor etiam, sub altera tan-
tùm specie totum atque integrum
Christum, verumque Sacramen-
tum sumi.*

*S*anct. Ignatius Epist: ad Ephes.
Eruditi à Paracletto, obediens

Concilij Trid. antè Trident.
res Episcopo & Presbytero in di-
vulso sensu, frangentes panem,
qui est medicamentum immor-
talitatis, antidorum non mo-
riendi.

S. Irenaeus Epist. ad Victor: Pap.
Presbyteri illi, qui te anteiverunt,
his tamen Episcopis, qui in alijs
Ecclesijs idem sic observabant,
Eucharistiam miserunt.

Justinus Martyr apolog: 2. Di-
stributio & comunicatio fit eo-
rum, in quibus gratia sunt acta,
cuique praesenti: absentibus au-
tem per Diaconos mittitur.

Tertullian. ad uxorem l. 2. c. 5.
Non sciet maritus, quid secreto
ante omnem cibum gustes? Et si
sciverit, panem non illum esse
credit, qui dicitur.

Origen. homil: 13. in Exod. No-
tis

Articulus VIII.

stis qui divinis mysterijs interesse consuevistis, quomodo cum suscipitis corpus Domini, cum omni cautela & veneratione servatis, ne ex eo parùm quid decidat, ne consecrati muneris aliquid dilabatur.

S. Cyprian. lib. de lapsis. Cum quædam mulier arcam suam, in qua sanctum Domini fuit, manibus indignis tentasset aperire; igne inde surgente deterrita est. ne auderet attingere. Et quidam alius, qui & ipse maculatus, sacrificio à Sacerdote celebrato, partem cum cæteris ausus est latenter accipere, sanctum Domini edere & contrectare non potuit: cinerem ferre se apertis manibus invenit. Documento unius ostensum est, Dominum

Concilij Trid: antè Trident,
recedere, cùm negatur; nec im-
merentibus ad salutem prodesse,
quod sumitur, quando gratia sa-
lutaris in cinerem, sanctitate fu-
giente mutetur. Vide eundem
in antecedentibus, ubi recenset
historiã puellæ solo calice com-
municatæ.

*Dionysius Alexandrin. Epist. ad
Fabian. Antiochen apud Eusebiũ
l. 6. c. 44.* Narrat quod Sacerdos
infirmus moribundo seni Sera-
pioni breviculum seu pauxillum
Eucharistiæ per puerum, misit-
set, ut eam madefactam in os se-
nis infunderet. Quam puer se-
cum ferens madefecit, & simul
in os senis infudit, atque ille, si-
mul atque eam pedetentim per
fauces dimiserat, illicò extremũ
spiritum reddidit.

S. Con-

Articulus VIII.

S. Concil. Nicen: can: 63. Arab.
Oeconomus Ecclesie habeat cu-
ram loci, in quo sancta Eucharis-
tia servatur.

*S. Basilius Mag. Epist: ad Cesar:
Patriciam:* Illud autem in per-
secutionis temporibus necessita-
te cogi quempiam, non præsente
Sacerdote aut ministro comū-
nionem propriā manu sumere,
nequaquam esse grave, superva-
caneum est demonstrare; pro-
pterea, quod longā cōsuetudine
hoc ipso rerū usu confirmatum
est; omnes enim in eremis soli-
tariam vitam agentes, ubi non
est Sacerdos, comunionem do-
mi servantes à se ipsis communi-
cant. In Alexandria verò & Æ-
gypto unusquisque eorum, qui
sunt de populo, ut plurimum ha-

Concilij Trid: antè Trident.

bet comunione in domo sua,
Semel enim Sacerdote Sacrificiū
consecrante & distribuyente, me-
ritò participare & suscipere cre-
dere oportet. Etenim & in Ec-
clesia Sacerdos dat partem, & ac-
cipit eam qui suscipit cum omni
libertate, & ipsam admovet ori
propriâ manu. *Ubi notandū ve-
teres Eucharistiam non in os im-
posuisse, sed in manus dedisse, ac u-
nicuique liberum reliquisse, ut il-
lam secum sumeret, & pro suâ de-
votione quocunque tempore velle,
eâ frueretur: quod postea propter
abusus abrogatum est.*

Sozomenus l. 8. c. 5. & Niceph.
l. 13. c. 7. Narrat sub S. Chryso-
stomo, hæreticam quandam mu-
lierem in mariti gratiam, hypo-
criticè ad sacram Synaxin acces-
sisse.

Articulus VIII.

fuisse, sacrámq; hostiam acceptam
abscondisse, & illius loco aliud
quid à famula furtim suggestum
voluisse comedere: quod simul
atque dentibus tetigisset, statim
in lapidem fuisse conversū. Ver-
ba Nicephori hæc sunt: Vir qui-
dam Macedonij morbo (*heresi*)
laborans, uxorem eadem conta-
gione infectā habebat. Hic cum
aliquando in magnum illum vie-
rum (*Chrysostrum*) incidisset,
quomodo de DEO sentiendum
sit, differentem, statim priore o-
pinione relictā mutatus, dicta il-
lius laudavit: conjugémq; ut i-
tidem, & ipsa sententiam suam
mutaret, cogere instituit. Ubi
verò illa ex consuetudine & col-
loquijs quotidianis familiarium
muliercularum pendens, admo-

Concilij Trid. antè Trident.

nitioem ejus non suscepit, & maritus re sæpiùs tētatā nihil effecit, postremò ei denunciāt, nisi communem atque eandem secū de DEO obtineret opinionem, minimè se eam secum habitare passuram esse. Mulier postquā id per simulationem annuit, ex ancillis, quam fidam sibi esse credebat, uni, quid factura esset credidit, ut per fraudem virum falleret. Et sacrorum mysteriorum tempore, accedens illa, domum, sicuti mos erat (qui sacris instituti sunt, quid dicam intelligūt) accepit: atque id retinens, perinde atque orationi vacatura, se inclinata summisit, mysteriūmq; sacrosanctum occuluit: & quæ ei assistebat ancilla, pro eo panem communem domo allatum obculit,

Articulus VIII.

tulit, quem illa ori ad movens, in lapidis naturam induratum esse, dum dentibus atterere conaretur, sensit. Itaque timore perterrita, ne quid gravius per DEI vindictam pateretur, propter miraculum, quod præter opinionem acciderat, nullam interpositam moram ad magnam illum accedit Patrem, rem actam ei exponit, & lapidem ostendit, certo & aperte morsus indicium exhibentem, qui jam materiam priorem ignoraret, novumque & alienum colorem obtineret. Et veniam delicti petitam deinceps in eadem cum marito opinione perduravit. Lapis iste ad fidem miraculi ejus faciendam longo tempore inter Ecclesie donaria asservatus, spectatoribus miraculo fuit.

S. Am.

Concilij Trid. antè Tridēt.

S. Ambrosius orat: fun. d. Frat. suo Satyro. Quid igitur observantiam ejus erga DEI cultum prædicem? qui priusquam perfectioribus esset initiatus mysterijs, in naufragio constitutus. Cùm ea, quâ veheretur navis, scopuloso illisa vado, & urgentib⁹ hinc atq; inde fluctibus solveretur, non mortem metuens, sed ne vacuus mysterij exiret è vita, quos initiatos esse cognoverat, ab his divinum illud fidelium Sacramentum poposcit. Etenim ligari fecit in orario, & orarium involvit in collo, atque ita se dejecit in mare, nõ requirēs de navis compage resolutam tabulam, cui supernatans juvaretur: quoniam fidei solius arma quæsierat: itaq; his se tectum atque munitum salutis circ

Articulus VIII.

is credens, alia auxilia non desideravit. Nec deseruit spes, nec fefellit opinio. Denique primus servatus ex undis, & in portum terrenæ stationis evehctus, Præsullem suum, cui se crediderat, recognovit, statimque DEI Ecclesiam requisivit, ut ageret gratias liberatus, & mysteria æterna cognosceret.

Amphiloch: in vita S. Basilij M.
Cum sacris operaretur, dividens panem in tres partes, unam quidem cōmunicavit timore multo: aliam verò servavit ad consepeliendum sibi: tertiam autem positam super columbam aureã, suspendit super altare.

S. Augustin. lib. 50. homiliar. humil. 26. Quantã sollicitudine observamus, quando nobis corpus
Chri-

Concilij Trid. antè Trident.

Christi ministratur, ut nihil ex ipso de nostris manibus in terram cadat. Tantam sollicitudine observemus, ne verbum DEI, quod nobis erogatur, dum aliquid aut cogitamus aut loquimur de corde nostro pereat. Quia non minus reus erit, qui verbum DEI negligenter audierit, quam ille, qui Corpus Christi in terram cadere negligentiam suam permiserit.

Idem serm. 252. de Temp. Non est grave quod dico fratres, quomodo viri lavant aquam manus suas, sic elemosynis lavant conscientias suas. Similiter & mulieres, quomodo nitidum exhibent linteolum ubi corpus Christi accipiant: Sic corpus castum & cor mundum exhibeant, ut cum bona conscientiam Christi sacramenta suscipiant. *In vi.*

Articulus VIII.

In vita S. Ambros. Paulinus Presbyter. Horatus Sacerdos cum in superiori domo se ad quietem composuisset, tertio vocem vocantis se audivit, dicentisq; sibi: Surge, festina, quia modo recessurus est. Qui descendens obtulit Sancto (Ambrosio) Domini Corpus, quo accepto ubi glutivit, emisit spiritum, bonum viaticum secum ferens, ut in virtute esca anima refectior Angelorum consortio laetaretur.

Concil: Carthaginens. IV. can: 38.
Diaconus praesente Presbytero, Eucharistiam, corporis Christi iustus eroget.

His addendum est, quod S. Epiphanius & Augustinus, qui de haeresi Manichaeorum scripserunt, & gravissime in eam inveci sunt,
Mani

Concilij Trid: antè Trident.

Manichæos nunquam culpârũc,
quòd tãcũm sub una specie com-
municarent : quod tamen non
intermisissent, si hoc erroneum,
& contra institutionem, Christi
esse judicãssent.

Articulus Nonus.

Rectè adorari Sanctissi-
mum SACRAMENTUM.

Q Vanquam Concilium ado-
rationis SS. Sacramenti nul-
lam hĩc mentionem facit, placuit
tamen & illam per veterum testi-
monia probare.

S. Ambrosius lib: 3. de Spiritu S.
cap. 12. explicans illa verba Da-
vidis, Psalm: 98. adorete scabellũ
pedum ejus, tandem sic conclu-
dit: Itaque per scabellum terra
intel.